

Zygmunt Konrad Nowakowski

1912–1993

Zygmunt Konrad Nowakowski urodził się 19 lutego 1912 roku w Poznaniu jako syn Kazimierza i Janiny z domu Mieczkowskiej. Po otrzymaniu świadectwa dojrzałości podjął studia na Wydziale Prawno-Ekonomicznym Uniwersytetu Poznańskiego. Studiował prawo i ekonomię. W roku 1934 otrzymał tytuł magistra praw. Doktorem praw został w roku 1937 na podstawie rozprawy *Przejęcie długu według kodeksu zobowiązań*, opublikowanej w roku 1937. Jego promotorem był prof. Alfred Ohanowicz.

Studiował prawo nie tylko w kraju, ale także na uniwersytetach zagranicznych. W latach 1935–1936 odbył studia prawnicze w Berlinie, w latach 1937–1939 w Paryżu i Strasburgu, a w latach 1945–1946 w Oksfordzie.

Pierwszą swoją pracę podjął w roku 1937 na stanowisku asystenta na Uniwersytecie Poznańskim. Wybuch II wojny światowej przerwał jego pracę naukową. Brał czynny udział w kampanii wrześniowej w Polsce, a później w działaniach wojennych poza granicami kraju (Tobruk, Bardia). Pod koniec wojny został asystentem Polskiego Wydziału Prawa Uniwersytetu Oksfordzkiego. Pełnił tę funkcję w latach 1944–1947.

Po powrocie do kraju habilitował się w roku 1947 w Poznaniu (po przeniesieniu się ze Szkoły Głównej Handlowej na Uniwersytet Poznański w roku 1945) z zakresu prawa cywilnego na podstawie pracy *Odpowiedzialność za cudze czyny według kodeksu zobowiązań*, opublikowanej w 1948 roku. W roku 1956 został profesorem nadzwyczajnym, a w roku 1962 – profesorem zwyczajnym.

1 stycznia 1947 roku objął Katedrę Prawa Cywilnego na Wydziale Prawno-Ekonomicznym Uniwersytetu Poznańskiego. Z Wydziałem tym był związany do roku 1978. Ponadto w latach 1957–1961 wykładał na Papieskim Wydziale Teologicznym w Poznaniu. Po przejściu na emeryturę prof. Ohanowicza, w roku 1960 objął kierownictwo Katedry Zespołowej Prawa Cywilnego. Gdy w związku z reorganizacją studiów w roku 1969 utworzono zamiast katedr instytuty i zakłady, objął kierownictwo Zakładu Prawa Cywilnego. W roku akademickim 1970/1971 skorzystał z rocznego bezpłatnego urlopu na Uniwersytecie Poznańskim i zajął się utworzeniem Zakładu Prawa Gospodarczego, a także Instytutu Prawa Cywilnego na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika

w Toruniu. Profesor, będąc wybitnym cywilistą polskim, wykładał prawo cywilne, gospodarcze i handlowe, prawo rzeczowe, spadkowe i rodzinne.

W Akademii Ekonomicznej w Poznaniu pracował na pół etatu od 1 września 1974 roku do 30 września 1977 roku w Zakładzie Prawa Obrotu Międzynarodowego, kierowanym przez prof. Jana Hołowińskiego. Wykładał prawo cywilne i prawo handlowe państw obcych na kierunku handel zagraniczny.

Profesor Nowakowski pełnił odpowiedzialne funkcje w wielu instytucjach naukowych, publicznych, społecznych i gospodarczych. W latach 1957–1961 był posłem na sejm, pełniąc kierownicze funkcje w komisjach sejmowych. Od roku 1952 był arbitrem Kolegium Arbitrów przy Polskiej Izbie Handlu Zagranicznego w Warszawie. Był członkiem wielu organizacji naukowych krajowych i zagranicznych. W latach 1954–1961 pracował na stanowisku docenta, a później profesora w Instytucie Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, zajmując się głównie prawem gospodarczym. Był także członkiem Komisji Towarzystw Naukowych i Popularyzacji Wiedzy Wydziału I PAN. Bardzo aktywnie uczestniczył w działalności Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Był członkiem zagranicznych stowarzyszeń: Lincoln College i Lincoln Society Oxford University, Société de Législation Comparée w Paryżu, L'Association Internationale de Droit des Assurances w Genewie.

Dorobek naukowy Profesora jest znaczny. Składa się nań ponad 120 publikacji, w tym 16 książek. Ich tematyka dotyczyła prawa cywilnego, gospodarczego obrotu społecznego, rzeczowego, ubezpieczeń majątkowych i osobowych.

Zmarł 26 sierpnia 1993 roku w Poznaniu. Jest pochowany na Cmentarzu Junikowo.

Zdzisława Drozdowska